

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-10 Nr.

DĖL PATIKSLINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ ĮSTATYMŲ LEIDYBOS INICIATYVOS KONSTITUCINIO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220 1, 5³, 6, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ TEIKIMO

Teisingumo ministerija, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. spalio 13 d. išvadoje Nr. NV-2491 pateiktas pastabas, parengė ir teikia Vyriausybei patikslintus Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektą (toliau – KĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 1, 5³, 6, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – TPĮ projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai).

KĮ projekto tikslas – tinkamo lygmens teisės aktu, t. y. konstituciniu įstatymu, aiškiau ir nuosekliau sureguliuoti rinkimų teisę turintiems Lietuvos Respublikos piliečiams (toliau – piliečiai) garantuojamų konstitucinių piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos ir piliečių Konstitucijos keitimo iniciatyvos teisių (toliau kartu – iniciatyvos teisė) įgyvendinimo tvarką, kartu suderinant su iniciatyvos teisės įgyvendinimo užtikrinimu susijusiomis konstituciniu įstatymu patvirtinto Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso ir Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinio įstatymo (toliau – RKĮ) nuostatomis.

KĮ projektu, iš esmės nereformuojant iniciatyvos teisės įgyvendinimo mechanizmo, siekiama užtikrinti piliečių galimybę teikti Lietuvos Respublikos Seimui privalomai svarstyti ne tik Konstitucijos keitimo ar papildymo įstatymų, konstitucinių ir kitų įstatymų, bet ir kitų Seimo priimamų norminių teisės aktų projektus, nustatyti palankesnes ir aiškesnes sąlygas sudaryti tokį projektą ketinančią teikti piliečių iniciatyvinę grupę (sumažinamas piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę ketinančios įgyvendinti iniciatyvinės grupės narių skaičius), iniciatyvinei grupei pateikti teisės akto projektą (toliau – iniciatyvos projektas) ir surinkti piliečių parašus dėl jo (pailginamas piliečių parašų rinkimo terminas įgyvendinant piliečių Konstitucijos keitimo iniciatyvos teisę), detaliau sureguliuoti iniciatyvos projekto politinės kampanijos santykius. Taip pat siekiama aiškiau apibrėžti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) kompetenciją, įvardyti jos sprendimų, susijusių su iniciatyvos teisės įgyvendinimo užtikrinimu, rūšis ir nustatyti jų priėmimo tvarką bei numatyti pareigą VRK interneto svetainėje viešinti su iniciatyvos teisės įgyvendinimu susijusią informaciją.

Priėmus KĮ projektą bus užtikrintos platesnės galimybės pasinaudoti iniciatyvos teise teikiant Seimo priimamo teisės akto projektą ir sklandesnis šios teisės įgyvendinimo procesas, išsprendžiant konsultacijų su VRK atstovais metu identifikuotas galiojančiame įstatyme įtvirtinto teisinio reguliavimo taikymo problemas.

TPĮ projektu, užtikrinant KĮ projekto nuostatų įgyvendinimą, siekiama nustatyti piliečių teikiamo teisės akto projekto reikalavimus (tapačius nustatytiesiems įgyvendinant referendumo

paskelbimo iniciatyvos teisę), taip pat patikslinti kai kurias kitas Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatas. Be to, atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą pasiūlymą, papildant TPĮ projektą, siekiant nuosekliai įgyvendinti teisėkūros atvirumo ir skaidrumo bei aiškumo principus, numatoma Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinti pareigą Teisės aktų registre skelbti Lietuvos Respublikos ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu sudaromus susitarimus, kurie nėra tarptautinės sutartys ir kuriuos skelbti Teisės aktų registre yra būtina pagal teisės aktus. TPĮ projekto papildymu siūlomų nuostatų formuluotės suderintos 2023 m. spalio 18 d. vykusio tarpinstitucinio pasitarimo metu su Vyriausybės kanceliarija ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Atsižvelgiant į dalį Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktų pastabų, patikslintų KĮ projekto ir TPĮ projekto nuostatos, taip pat jų aiškinamojo rašto papildymas suderinti darbo tvarka, taip pat darbo tvarka suderinti argumentai dėl pastabų, į kurias atsižvelgta nebuvo.

Įstatymų projektus parengė Teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupės (vadovė Jolita Šlikienė, tel. 8 614 67 611, el. paštas jolita.slikiene@tm.lt, rengimą koordinavo vyriausiasis patarėjas Darius Trinkūnas, tel. 8 674 25 696, el. paštas darius.trinkunas@tm.lt) vyresnioji patarėja Mėta Matuzevičienė (tel. 8 671 85 621, el. paštas meta.matuzeviciene@tm.lt) ir patarėja Sandra Vasiulytė-Maliaukė (tel. 8 602 67 368, el. paštas sandra.vasiulyte@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. KĮ projektas, 11 lapų.
2. TPĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 7 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska